

LUONNON YSTÄVÄ

KUOPION LUONNON
YSTÄVÄIN YHDISTYKSEN
JÄSENLEHTI 2019

KALLAVESI ON KUOPION HELMI

*Suurimmasta osasta
Suomen kaupungeista
poiketen, Kuopio on
ennen kaikkea luonto-
kaupunki.*

**ME EMME AIO
LOPETTAA**
SIVUT 14-15

**KOLMEN PÖLLÖN
TARINA KLYY:N
UUDEKSI LOGOKSI**
SIVU 6

**KLYY:N TULEVAT
RETKET**
SIVU 8

KUOPION LUONNON YSTÄVÄIN YHDISTYS RY

Suomen vanhin luonnonsuojeluyhdistys. KLYY on perustettu vuonna 1896 ja on Suomen luonnonsuojeluliiton paikallisyhdistys. Tämänhetkinen jäsenmäärä on noin 1500.

KLYY:n hallitus 2019

Puheenjohtaja

Anne Paulo-Tuovinen, 050 307 3444
anne@klyy.fi

Varapuheenjohtaja

Olavi Raatikainen, 040 550 5971
Kauppakatu 13 A, 70100 KUOPIO
olavi.raatikainen@gmail.com

Sihteeri

Tiina Heinonen, 050 326 7304
Litmasenkujä 2 A 1,
70820 KUOPIO
heinonen.tiina@gmail.com

Paula Hyvönen, 040 730 7606;
Lakkapolku 2 K,
70280 KUOPIO
paula.hyvonen@fimnet.fi

Markus Johansson, 045 168 6052
m.johansso@gmail.com

Petri Nieminen, 040 775 0952
p3.nieminen@gmail.com

Maaret Väänänen, 044 519 0377
Poukamankatu 19 A 6,
70340 KUOPIO
maaretvaananen@hotmail.com

Toiminnanjohtaja

Sampo Jaakkola, 040 723 5834
luonnonystavat@klyy.fi

Jäsenrekisterin hoitaja (jäsenmaksuasiat)

Pekka Tenhunen, 044 289 2220
Koivulahdentie 176 B, 71210 TUUSJÄRVI
klyy.tenhunen@mbnet.fi

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirin aluesihtööri

Marja Tenhunen
Kirkkokatu 35, 70100 KUOPIO
Pesän puhelin: 017 262 3811
pohjois-savo@sl.fi
Avoinna ma ja to klo 13 – 17
(ei kesä-elokuussa)

Pesä: (KLYY:n postiosoite)

Kirkkokatu 35, 70100 KUOPIO

Pesä toimii KLYY:n ja sen jaostojen toimitilana ja arkistona sekä Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirin toimipaikkana.

Luonnonsuojelupiirin posti lähetetään Pesän osoitteeseen

LUONNONYSTÄVÄ 2019:

Tämä jäsenlehti jaetaan KLYY:n jäsenille jäsenmaksua vastaan.

Tiedote on luettavissa myös sähköisessä muodossa kotisivuilla, ilmestymisen jälkeen.

Toimitus:

Päätoimittaja: Pekka Tenhunen

Työryhmä: Sampo, Pekka ja Peter + lukuisa joukko lupsakoita avustajia

Paino: Grano Oy, painosmäärä 1800 kpl

ISSN 0780-251X

Kannen kuva: Kallavesi "Se on vaan niin kaunis". Kuva: Petri Nieminen

KLYY:N PAINETTU TIEDOTE ILMESTYY VAIN HARVOIN, JOTEN ONNEKSI ON MUITA KANAVIA, JOISTA SAA TIETOA YHDISTYKSESTÄ.

KLYY:n sähköpostilista

Tänne kannattaa liittyä! Ilmoittaudu listalle lähettämällä viesti osoitteeseen tiedotus@KLYY.fi ja kerro nimesi ja sähköpostiosoitteesi. Lista on tarkoitettu vain KLYY:n jäsenille. Saat sähköpostiisi viestejä tulossa olevista tapahtumista ja linkin tuoreimpaan PÖLLÖPOSTIIN, joka ilmestyy useasti vuodessa kertoen ajankohtaisista aiheista.

KLYY:n kotisivu www.KLYY.fi

Täältä löytyvät perustiedot yhdistyksestä. Etusivulta näet yhdistyksen tuoreimmat kuulumiset ja pääset lukemaan yhdistyksen blogitekstejä. Tapahtumakalenterista löydät tiedot ajankohtaisista tapahtumista. Kun klikkaat valikkoa vasemmassa yläkulmassa, pääset tutustumaan lukuisiin asioihin, mm. yhdistyksen jaostoihin ja eri henkilöiden yhteystietoihin. Myös ohjeet jäseneksi liittymiseen löytyvät täältä.

KLYY:n facebook www.facebook.com/KLYYry

Käy tykkäämässä! Tykkääjiä on jo tuhannen verran! Täältä löytyy uusimpia uutisia, tapahtumatietoja, kuvia ja videoita yhdistyksestä ja luonnosta. Ja totta kai myös sivun seuraajien kommentit päivänpolt-taviin aiheisiin!

KLYY:n instagram www.instagram.com/luonnonystavat

Kuvasatoa, tekstejä ja tiedotteita kaikenlaisista ihmisistä ja ilmiöistä KLYY:hyn liittyen!

KLYY:n ja jaostojen toimihenkilöille voi toki aina lähettää sähköpostia tai pirauttaa, mitä milloinkin on tekeillä.

KLYY:N jaostot

Yhdistyksessä toimivien jaostojen yhteyshenkilöt ja jäsenmaksut:

- Lintuyhdistys Kuikka, Liisa Tolvanen 040 586 0790, liisa.tolvanen@kolumbus.fi
jäsenmaksu 26 € (alle 18-vuotiaat 13 €, perhejäsen 5 €)
- Savon Sieniseura, Jaana Kaikkonen 050 467 3914, jati.kaikkonen@gmail.com
jäsenmaksu 10 € (perhejäsen 4 €)
- Tähtitieteellinen seura Saturnus, Juho Korhonen 044 569 4250, juho.i.korhonen@gmail.com
jäsenmaksu 15 € (opiskelijat ja työttömät 10 €, perhejäsen 5 €)
- Kuopion Lyseon lukion luonnontieteellinen seura Sigma, paavo.heiskanen@opedu.kuopio.fi
jäsenmaksu 10 €

Kun haluat liittyä jäseneksi jaostoon, kysy ohjeet jäsenmaksua varten yhteyshenkilöltä. Kaikissa KLYY:n ja jaostojen jäsenmaksuasioissa voit ottaa myös yhteyttä jäsenrekisterin hoitajaan Pekka Tenhuseen 044 289 2220, tiedotus@klyy.fi ja kysyä tarkempia neuvoja!

Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenmaksuun sisältyy myös paikallisyhdistyksen jäsenmaksu eli Kuopiossa KLYY:n jäsenyys. Tarkemmat tiedot sivulta www.sll.fi.

VARPUSTEN JA VIRKAMIESTEN MERKITYKSESTÄ

Luonnonsuojelu on vaikea laji. Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksen perustajat eivät saattaneet 1896 edes kuvitella millaisten haasteitten edessä heidän seuraajansa tulevat olemaan. Koko maailma onkin nyt valtaviin elämäntapamuutosten edessä, jotta ilmastonmuutoksen vaikutuksia voitaisiin hillitä. Yhdistyksemme perustajien hiilijalanjälki oli olematon ja lähes kaikki tuohon aikaan syntynyt roska palautui luonnon kiertokulkuun. Tuohon aikaan oli kuitenkin syntynyt ymmärrys siitä, että kaunis ja hyvinvoiva luonto ei ole itsestäänselvyys.

Miten KLYY voi hoitaa tehtävänsä, luonnon suojelemisen tässä ajassa? Luontoa voi suojella huolehtimalla ihan tietyistä metsistä, joista, lepakoista ja tirpasista. Olemme menneinä vuosina hankkineet omistukseemme ja suojeluun arvokkaita luontokohteita, mm. Korkeakosken Maaningalla. Ehkä nyt on aika hankkia maapallon omistukseen soita, valtavia hiilivarastoja. Suomen luonnonsuojeluliitto on jo tälle tielle lähtenyt. Ojitetujen soiden ennallistaminen ja suojeleminen on kiistaton ilmastoteko.

Luontoa voi suojella erityisen hyvin saamalla mahdollisimman monet ihmiset suojelemaan luontoa. Tämä onkin jo sitten psykologiaa. Mitä useampi virkamies, poliittinen päättäjä ja tavallinen autoilija tiedostaa päätöksensä ympäristövaikutukset, sitä parempia päätöksiä he tekevät. KLYY voi olla mielihyvävaikuttaja. Me voimme vaikuttaa virkamiehiin ja päättäjiin pitämällä jatkuvaa keskusteluyhteyttä ja seuraamalla päätöksentekoa, antamalla lausuntoja ja näkymällä ratkaisuja hakevana joukkona. Viimeisestä esimerkkinä Neptune-hanke, jossa olimme aktiivisia toimijoita ja saimme kansainvälisen opiskelijajoukon suunnittelemaan Puijolle luontoa kunnioittavia toimintoja.

Tietoisuus ilmastonmuutoksen merkityksestä on viime vuosina lisääntynyt räjähtäen, mutta samalla on lisääntynyt myös hyvin yksilökeskeinen hyvinvoinnin tavoittelu. Liian suuren asian edessä on houkuttelevaa etsiä parempaa oloa kaikenlaisista jytysistä ja viherjuomista. KLYY voi näyttää tietä metsään, siellä se hyvinvointi pesii. KLYY voi nostaa esiin kaupunkiluonnon vanhat puut ja varpuset ilmastonmuutoksesta ahdistuneen lohduksi ja rohkaisuksi pieniin ja suuriin ympäristötökeihin.

Ensimmäisten sinivuokkojen päivänä

Anne Paulo-Tuovinen
KLYY:n puheenjohtaja

Anne ja Puijon eläimet.
Kuva:
Pekka Tenhunen

Puijon tornissa on koko kesän ajan luontonäyttely, jossa on esillä myös KLYY:n jäsenten ottamia luontokuvia. Torni on auki joka päivä klo 11-17.

PERHOSILLE BAARI JA HYÖNTEISILLE HOTELLI!

Kävimme 26.4. Länsi-Puijon päiväkodin Metsäeskerilaisten kanssa rakentamassa ruokintabaarin perhosille. Ilmojen lämmettyä perhosbaariin ripustetaan tarjolle astioita, joissa on mehuun upotettuna sienä sekä hiivaa ja sokeria. Nesteen käydessä se alkaa houkuttaa hyönteisiä. Astiaan upotetusta sienestä perhoset ja muut hyönteiset pääsevät nautiskelemaan juomasta jäämättä astian vangeiksi. Petrin suunnittelemaan perhosbaariin rakennettiin yläosaan myös oma hotelli hyönteisille. Metsäeskerilaisten poraamat reiät toimivat niille pesintä- ja talvehtimispaikkana.

Kuulemamme mukaan kevään etenemistä ja perhosia odotellessa perhosbaari on ollut aktiivisessa käytössä kioskina. Kuuminta kauppatavaraa ovat olleet männyn ja kuusen kävyt.

Kevätterkuin Petri, Paula ja Tiina

Perhosbaarit ja hyönteishotellit ovat helppo tapa houkuttaa tärkeitä pölyttäjähyönteisiä omalle pihalle. Samalla ne pitävät tuholaisia kurissa.

KOLMEN PÖLLÖN TARINA KLYY:N UUDEKSI LOGOKSI

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry. (KLYY) perustettiin vuonna 1896. Yhdistyksen ensimmäisessä kokouksessa vuonna 1897 silloinen puheenjohtaja Benjamin Ståhlberg lahjoitti kolme pöllöä, jotka olivat alkuna Kuopion luonnontieteellisen museon kokoelmille. Kolmen pöllön lahjoitus oli myös yhdistyksemme ensimmäinen teko luonnon hyväksi. Tapahtumasta on nyt kulunut 122 vuotta ja tuon jälkeiseen aikaan mahtuu paljon tarinoita vuosien varrelta. KLYYn tarina kolmen pöllön perillisinä jatkaa kunniakasta matkaansa luonnon- ja ympäristönsuojelua edistäen nyt uuden logon siivittämänä.

Suunnittelijan terveiset:

Kiitos, että pääsin kynineni mukaan kuvittamaan uutta sivua KLYY:n matkalla.

Logoprojektin alkaessa pyörittelimme eri luontoaiheiden symboliikkaa ja hyviä alkuja aiheiksi oli useita. Kuitenkin tuntui, ettei niissä ollut riittävästi merkityksellisyyttä ja persoonallisuutta yli vuosisadan toimineen yhdistyksen logoksi.

Tutustuttuamme yhdistyksen historiaan tarkemmin, nousi eri lähteistä esiin tarina Ståhlbergistä ja hänen kolmesta pöllöstään ja logo piirtyi mieleeni. Sittenmin mainittiin, että yhdistyksestä ollaan tekemässä historiikkia nimeltään Kolmen pöllön perilliset, jonka jälkeen valinta tuntui entistä selkeämmältä.

Kolmen pöllön perhe tuo viestin historiasta ja yhdistyksen alkuketkistä, mutta ennen kaikkea symbolisoi yhteisön ja yhdessä tekemisen voimaa. He istuvat tasa-arvoisesti samalla oksalla yhtenäisessä rintamassa, kuin luonnon puolesta toimivat soturit. Se on aiheena persoonallinen, helposti lähestyttävä ja mikä parasta - uniikki.

Pöllöt tietävästi olivat eri lajeja ja aika näyttää heräävätkö pöllöt persoonina esiin jossain kohtaa taivalta eri aiheyhteyksien äärelle.

Kokoonpanosta tuli itselleni matkan varrella yllättävänkin rakas ja salaa toivonkin, että ajan mittaan ne saavuttaisivat samanlaisen paikan myös KLYY:n yhteisön sydämissä.

Pöllöt ovatkin vasta untuvikkoja ja heräävät tarinoineen henkiin, kunhan saavat yhdistyksen sielun ja arvot siipiensä alle.

Toivottavasti lento kantaa ja pöllöt ovat mukana huhuilemassa KLYY:n tärkeää sanomaa vielä lukuisia vuosia!

Emma Reinikainen

KLYY:N KOTI REMONTISSA

Vuonna 1905 laskettiin peruskivi Kuopion museorakennukselle. Luonnonystävien tuolloinen aktiivi lehtori Benjamin Ståhlberg totesi kirjoituksessaan ylpeänä ja tyytyväisenä, että ”kohta meilläkin on oma koti”. Nuoren kymmenvuotiaan yhdistyksen evakkotaival eri puolilla kaupunkia oli ohi. Luonnonystävät asettuivat museolle ja kartuttivat sekä hoitivat sen kokoelmia vuosikymmenten ajan. Snellmanipuiston laidalla juhlavana kohoava rakennus palveli myös kulttuuri- ja kirjastoväkeä. 1960-luvulla alkoi kokoelmien siirtyminen kaupungin hoiviin ja naapuriin valmistui uusi kirjastorakennus.

Ajan aaltojen laineissa ja muutoksissa museo säilyi meidän luonnonystävien rakkaana kotipaikkana. Kokoushuone hienoine holvikaari-ikkunoineen on piirtynyt monen nykyluonnonystävänsä muistiin. Nykyaikaa kohti tultaessa tilojen ahtaus ja epäkäytännöllisyys kävivät yhä ilmeisemmiksi. Tyytyväisinä on siis otettu vastaan parhaillaan käynnissä oleva kaupungin satsaus museon remonttiin, jossa uudisrakennuksella yhdistetään museo ja kirjasto jälleen yhteen – kaupunkilaisten kansantaloksi.

1990-luvulla kaupungin kanssa tehty sopimus takaa meille kokoontumisoikeuden museolla. Uskomme, että uudessa kansantalossa tilat ovat entistäkin paremmat! Mutta kolmivuotisen remontin ajan olemme jälleen kodittomia, etsien sijaa kaupungin huoneista ja taloista. On meillä toki pikku Pesäme (Kirkkokatu 35), mutta varastohan se on, täynnä tavaraa (myös museoremontin alta tuotua). Ei sinne mahdu isommalla joukolla kokoustamaan, vieraita kylään kutsumaan ja toimintaamme esittelemään.

Mikä olisi ratkaisu? Missä olisi kotimme nyt? Hyviä ehdotuksia otetaan vastaan!

Yhdistys on lähtenyt selvittämään sellaista mahdollisuutta, että johonkin keskusta-alueen katutasan liikehuoneistoon perustetaan meidän oma LUONTOKESKUS. Jäsenistö voisi sen ottaa omakseen. Se sisustettaisiin näköisemmäksi luontoystävällisin materiaalein. Sinne olisi sitten myös satunnaisen kävijän taikka uuden jäsenen helppo tulla sisään toimintaamme tutustumaan tai vaikkapa omia myyntituotteitamme ostamaan.

Se voisi sitten tulevaisuudessa olla toinen kotimme – museon ohella!

Pekka Tenhunen

Talvinen ilta vuonna 2019. Museon pohjoissiipeä puretaan lisärakennuksen tieltä. Kuva: Pekka Tenhunen.

KLYY:N LUONTORETKI NILSIÄÄN! EITIKANSUO – HUUTAVANHOLMA

Maisema Nipasen kodalta

Lähde matkaan KLYY:n syysretkelle Nilsin suuntaan 7.9. lauantaina! Kierrämme linja-autolla koillisen Kuopion kohteissa ja jalkaudumme välillä maastoon muutaman kilometrin patikointimatalle. Retkiaterian syöme Tahkon lähellä Nipasen kodalla.

Retkiohjelma:

klo 10 lähtö Kuopiosta Maljalahdenkadulta (kaupungintalon takana)

Ajamme maisemallisesti kaunista Sänkimäen reittiä Eitikan suon laidalle Nilsin.

klo 11–12 Eitikansuon ylitys jalkaisin, matka noin 2 km. Kumisaappaat välttämättömät.

On myös mahdollista jäädä bussiin, joka kiertää suon toiselle laidalle, ja käydä pysähdyspaikalta kävelemässä suon laidalla. Eitikka on yksi harvoista Kuopion seudun ojitamattomista avosoista.

klo 12.30–13.30 keittoruoka, nuotiomakkara ja kahvi/tee Nipasen kodalla. KLYY tarjoaa aterian! Ota retkelle omia herkuja tarpeen mukaan.

klo 13.30–15 Kävely Huutavanholmalle ja edelleen Tahkolle, patikointimatka noin 3 km.

Kasvistollisesti arvokas Huutavanholman luonnonsuojelualue sijaitsee Tahkomäen jyrkässä rinteessä. Polku suojelualueen puron varressa on louhikkoinen. **Noin klo 16.30 linja-auto on jälleen takaisin Kuopiossa.**

Retken hinta KLYY:n jäsenille on 15 € ja muille 20 €. Alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Retkimaksu kerätään linja-autossa.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen: Pekka Tenhunen, klyy.tenhunen@mbnet.fi, puh. 044-289 2220. Mukaan mahtuu 40 ensin ilmoittautunutta. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä osanottajan nimi ja puhelinnumero. Jos sinulla on toiveita lähtöpaikasta matkan varrelta tai erityisruokavalioista, otamme ne mahdollisuuksien mukaan huomioon.

TUTUSTUMISRETKI KORKEAKOSKEN LUONNONSUOJELUALUEELLE

Korkeakoski Maaningalla on kävijöiden suosiossa erityisesti keväällä lumien sulamisen aikaan, kun 36-metrinen putous kohisee näytävästi. Jyrkkien rotkorinteiden, vanhan puuston ja monipuolisen luonnon muodostama luonnonsuojelualue on kokonaisalaltaan 35 hehtaaria. Merkittävä osa alueesta on KLYY:n omistama.

Tutustumme alueeseen tarkemmin iltaretkellä **tiistaina 4. kesäkuuta klo 18 alkaen**. Kaarina Heiskanen opastaa retken. Kokoonnutaan Korkeakosken kahvilan luona olevalla parkkipaikalla (Korkeakoskentie 111, 71775 Maaninka) ja sovitaan tarkemmin retken kohteista. Lisätiedot: Kaarina Heiskanen, 044 3344666, kaarina.heiskanen@dnainternet.net.

KESÄN 2019 LUONTORETKET JA TAPAHTUMAT

Alueelliset ympäristönsuojelupalvelut ja Kuopion luonnontieteellinen museo järjestävät kesän aikana opastettuja luontoretkeä ja tapahtumia. Yleensä pari tuntia kestävät retket ovat maksuttomia lukuun ottamatta Etelä-Kallaveden laivaretkä ja Suomenjoen bussiretkä. Tämän vuoden teemana ovat luonnon tuottamat hyvinvointi- ja terveysvaikutukset.

Kaskikansan merkkejä etsimässä

Tiistai 21.5. Kaskeamisen jälkiä on tänäkin päivänä näkyvillä Puijolla. Retkellä tutustutaan paikalliseen kulttuuriperintöön ja Puijon keväiseen luontoon. Kuljemme metsäpolkuja, hyvät kengät ovat tarpeen. Kokoontuminen klo 18 Konttilassa (Antikkalantie 114). Lisätietoja: p. 044 718 1543

Kevätillan tunnelmia Vuorilammella

Torstai 23.5. Kuulostelemme sammakoiden pulputusta sekä nautimme rastaiden ja muiden kevätillan laulajien konsertoinnista. Kokoontumme Pilpantien varrella Kolmisoppilammen pohjukan parkkipaikalla klo 19.

Villiyrtti-ilta

Keskiviikko 29.5. Tutustumme muutamaan tavalliseen lähiluonnon villiyrttiin. Sään salliessa keräilemme niitä ja valmistamme pikkupurtavaksi nuotiolla. Mukaan säänmukaiset vaatteet ja ruokailuvälineet sekä halutessasi oma keräilykori tai paperipusseja, saksat, hanskat ja omaa evästä. Tapaamispaikka Pilpantien päässä olevalla parkkipaikalla klo 17. Ilmoittautumiset 10.5. alkaen p. 044 718 1543, kaupungin virka-aikana. Mukaan mahtuu 20 ensin ilmoittautunutta.

Ihmeotukset ja niiden olinpaikat

Tiistai 4.6. Tällä koko perheen retkellä möyrimme maassa, tongimme lahopuita, kahlaamme rantaveteen ja kääntelemme kiviä ihmeotusten löytymisen toivossa. Todellisuus on tarua ihmeellisempää! Omat kumisaappaat ja hyvät eväät mukaan. Tapaamme klo 17 Viinaniemen parkkipaikalla, Neulaniementien varrella. Lisätietoja: p. 044 718 1543

Iltaretki Julkulan kalliorannoilla

Torstai 13.6. Vihreän ympäristön hyvinvointivaikutukset ovat jo monelle tuttuja. Mikä merkitys Kuopioita ympäröivällä sinisellä ympäristöllä voi olla hyvinvoinnille? Kävellään rantakallioilla ja keskustellaan rantapolkujen merkityksestä niin tutkimusten, kuin omien kokemustemme valossa. Kokoontumme Julkulan venesatamassa klo 18.

Ihmeotukset ja niiden olinpaikat

Luonnonkukkien päivän retki

Sunnuntai 16.6. Vietämme valtakunnallista luonnonkukkien päivää retkeilemällä Katiskaniemen luonnonosualueella. Evästauko, omat eväät mukaan (ei tulente-komahdollisuutta). Kokoontuminen klo 12 Kylpylähotelli Rauhalahden edessä (Katiskaniementie 8). Retki sopii myös lapsiperheille. Retki järjestetään yhdessä Kuopion Luonnon Ystäväin Yhdistyksen kanssa.

Lumpeet ovat tänä vuonna Luonnonkukkien päivän teemalaji. Kuva: Tero Pelkonen.

Väinölänniemen lintu- ja kääpäkävely

Tiistai 2.7. Kevyellä kävelyretkellä tutustutaan Väinölänniemeen ja Peräniemeen lähiluontokohteena, etenkin linnustoon ja puistopuiden lahottajasiiniin. Kokoontuminen klo 18 Kuopionlahden parkkipaikalla. Lisätietoja: p. 044 718 2651

Pirtin polkujuoksentelu perheille

Torstai 8.8. Metsässä on lupa juosta ja on lupa kiivetä – saa myös istua. Lähimetsä liikuttaa, leikityttää ja palauttaa. Pääasiassa kävelemme, mutta kipaisemme poluilla lyhyeen juoksuun tai hyppäämme kiville, jos siltä tuntuu. Kokoontuminen Pirtin koulun kentällä klo 18.

Laivonsaaren souturetki

Lauantai 10.8. klo 11-16. Reippailuhenkisellä luontoretkellä soudamme kirkkoveneillä Laivonsaareen, missä patikoimme noin neljän kilometrin lenkin. Paluumatkalla nautimme kahvit Nimismiehenokan laavulla. Maastossa on paikoin suuria korkeuseroja ja retki vaatii hyvää peruskuntoa. Retki ei sovellu pienille lapsille, koska jokainen osallistuu veneen soutamiseen. Ilmoittautumiset 12.7.2019 mennessä ja lisätietoja: puh. 044 718 2513 tai puh. 044 718 2185.

Petosenlammen retki

Keskiviikko 14.8. Nautimme elokuisesta illasta kiertelemällä Petosenlammen ympäristössä. Samalla tutustumme lammen luontoon ja vesistön tämän hetkiseen tilaan. Kokoontumme klo 18 Lippumäen uimahallin sisäänkäynnin edessä.

Pajut ja niitä hyödyntävät eläimet

Tiistaina 20.8. Tutustumme lähiluonnossa kasvaviin pajulajeihin sekä opimme tunnistamaan pajuja syöviä hyönteisiä (ja nisäkkäitä) myös niiden tekemien syömäjälkien perusteella. Kokoontumme klo 17 Tervaruukin pihapiirissä. Lisätietoja: p. 044 718 2657

Niittytalkoot Pilpassa

Lauantai 24.8. on vuorossa Puijon Ladun kanssa yhteistyössä järjestettävät heinätalkoot Pilpan niityllä. Talkoot alkavat klo 10. Talkoolaisille on tarjolla nuotiokahvit ja talkoosauna.

Lepakoretki Vuorilammella

Keskiviikko 28.8. Tutustumme lepakoiden salattuun elämään Vuorilammelle suuntautuvalla retkellä. Kokoontuminen Pilpantien päässä olevalla parkkipaikalla klo 20.30. Retki järjestetään yhdessä Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksen kanssa.

Suomen Luonnon päivän-risteily Kallaveden saaristossa

Lauantai 31.8. Risteilemme Etelä-Kallavedellä Kansallisen kaupunkipuiston maisemissa. Risteilemään lähdetään Matkustajasatamasta klo 10. Takaisin palataan klo 16 mennessä. Ilmoittautumiset 22.7. alkaen puh. 017 182 127, kaupungin virka-aikana. Mukaan mahtuu 50 ensin ilmoittautunutta. Risteilystä peritään aikuisilta 10 euron maksu.

Sieniretki Suonenjoelle

Sunnuntaina 1.9. lähdetään bussilla sienimetsään. Ota sieniveitsi, kori, säänmukaiset vaatteet ja omat eväät mukaan. Tapaamme klo 10 Maljalahdenkadulla tilausbussien pysäkillä kaupungintalon takana, jonne palaamme klo 15. Ilmoittautumiset 22.7. alkaen: puh. 017 182 127, kaupungin virka-aikana. Mukaan mahtuu 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Bussiretken hinta 5 € maksetaan käteiselä paikan päällä. Retki toteutetaan yhteistyössä Savon Sieniseurain kanssa.

Pienen Neulamäen ratavarren hoitotalkoot

Tiistai 10.9. Hoidamme Kuopiossa harvinaisten kasvien kasvupaikkoja Pienen Neulamäen vanhan ratapohjan varressa. Talkoot järjestetään yhteistyössä Metsähallituksen luontopalvelujen kanssa. Kokoontumispaikka ilmoitetaan myöhemmin. Lisätietoja ja ilmoittautumiset kahvitarjoilua varten: puh. 044 718 2185

Lyhtykävely Puijolle

Keskiviikko 18.9. Ihailamme Puijon vanhaa metsää lyhtyjen ja taskulamppujen valossa. Kävelylle lähdetään klo 19.30 pesäpallostadionin pysäköintialueelta. Ota oma lyhty tai taskulamppu mukaan!

Hiljan päivän retki

Tiistai 8.10. Hiljaisuus on katoava luonnonvara, etenkin kaupunkiympäristössä. Tällä retkellä kuulostelemme metsän äänimaisemaa, mietimme hiljaisuuden merkitystä hyvinvoinnillemme ja nautimme syksyisestä luonnosta. Tapaamme klo 17.30 Puijon tornin juurella. Ota mukaan otsa- tai taskulamppu ja hyvät jalkineet, kuljemme hämärässä metsässä pieniä polkuja pitkin. Lisätietoja: p. 044 718 1543

Liito-oravaretkiä syksyllä

Syys-marraskuussa järjestetään useita liito-oravaretkiä eri puolilla Kuopiota. Retket ovat osa Liito-orava-LIFE -hanketta. Lisätietoja elokuun puolivälissä osoitteessa <https://kuopionluonnontieteelinenmuseum.fi/>

Vieraskasvien torjunta on hyötyliikuntaa parhaimmillaan! Haitallisten vieraskasvilajien torjuntatalkoita kesällä 2019

Talkoolaisille on luvassa talkookahvit ja vinkkejä vieraslajien torjuntaan. Mukaan tarvitset iloisen talkoomielen lisäksi maastoon sopivat vaatteet. Talkoot järjestetään Kuopion kaupungin, Metsähallituksen luontopalvelujen ja Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksen yhteisvoimin. Lisätietoja: puh. 044 718 2185

- **Torstai 4.7.** Karhunköynnöksen kitkentätalkoot Puijon helmoissa. Kokoontuminen Puijon pesäpallostadionin parkkipaikalla klo 17.
- **Torstai 11.7. ja 25.7.** Jättipalsamin torjuntatalkoot Halmejoen lehdossa. Kokoontuminen Halmejoentien varrella luonnonsuojelun opastuspisteen luona klo 17.
- **Torstai 18.7.** Jättipalsamin torjuntatalkoot Antikkalan rinteiden liepeillä ja Pihlajalaaksossa. Kokoontuminen Antikkalan rinteiden parkkipaikalla klo 17.

Lisätietoja luontoretkeistä ja Kuopion luontokohteista saat alueellisista ympäristönsuojelupalveluista (puh. 017 182 127, www.kuopio.fi/fi/ymparisto-ja-luonto). Karhonsaaren soutuveeneen avaimen voit lainata Valtuustotalon asiakaspalvelusta (Suokatu 42, puh.0800 918 511).

Kuopion ev.lut.seurakuntien hautausmaakävelyt - Lisätietoja kävelyistä ja hautausmaiden osoitteet www.kuopionseurakunnat.fi

Luonnonkaunis Vuorilampi on suosittu retkikohde ja vain neljä kilometriä linnuntietä Kuopion torilta. Kuva: Pekka Tenhunen.

NEPTUNE-YHTEISTYÖPROJEKTI IDEOI PUIJOA

NEPTUNE (Network for Environmental Projects United in Europe) on monikulttuurinen ja monialainen projekti, joka yhdistää eri alojen yritysten ja yhteisöjen osaamisen, tavoitteena ratkaista rakentamiseen, arkkitehtuuriin jne liittyviä ongelmia, joissa on useita eri intressiryhmiä. Maaliskuussa oli Savonia-ammattikorkeakoulun vuoro isännöidä yhteistyötä.

Kolmekymmentä hakemusten perusteella valittua eurooppalaista huippuopiskelijaa saapui yhdeksän päivän ajaksi pohtimaan Kuopion lippulaivaa, Puijota. Osallistujat olivat yliopistoista ja ammattikorkeakouluista: arkkitehti-, insinööri-, liiketoiminnan ja ympäristötieteen opiskelijoita. Heidän lisäksi Kuopioon saapui ryhmien ohjaajiksi alojensa ammattilaisia, kuten professoreja, arkkitehtejä ja insinöörejä.

Projektin ohjausryhmään kuuluvat Savonian lisäksi Kuopion kaupunki, Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys sekä Puijon kehittämisyhdistys. NEPTUNE-projektissa syntyneet ideat ja opiskelijoiden tekemät suunnitelmat ovat vapaasti yritysten, yhteisöjen ja Kuopion kaupungin hyödynnettävissä jatkojalostusta varten.

Projekti toteutettiin kansainvälisen yliopisto- ja ammattikorkeakouluverkoston yhteistyönä, jossa on opiskelijoita Suomen (Savonia AMK:n) lisäksi Sveitsistä (HSLU Luzern), Hollannista (NHL Stenden Leeuwarden), Sloveniasta (University of Maribor) ja Venäjältä (Tambov State Technical University). Ennen Kuopioon saapumistaan ryhmille oli kerrottu Puijon kehittämiseen liittyvistä haasteista ja eri intressiryhmien näkökulmista Puijooon liittyen. Tämän tiedon perusteella kansalliset ryhmät tutustuivat kotikaupunkiansa Puijoo muistuttavaan alueeseen. Tietenkin kunkin maan ja kaupungin alueet olivat erilaisia, niin luonnoltaan kuin toiminnoltaan, mutta yllättävän paljon samankaltaisia ongelmia aluesuunnittelussa oli kaikkialla. Yhteistä oli, että luontoarvot, bisneskehittäminen ja muut intressiryhmät kilpailivat alueen suunnittelusta ja alueiden käytössä ja kehittämisessä oli ajautettu konflikteihin. Ryhmät kertoivat alustuksissaan hyvistä ja huonoista tavoista ratkaista näitä intressiristiriitoja.

Alustusten jälkeen opiskelijat sekoitettiin viideksi tiimiksi, joissa oli opiskelijoita kaikista maista ja eri ammateista. Näin tieto eri maiden konflikteista luonnon ja muun toiminnan välillä saatiin levitettyä kaikkiin ryhmiin. Projektin aluksi työryhmät kuuntelivat vielä niin yrittäjien, Kuopion kaupungin, kuin KLYY:nkin näkemykset sekä tutustuivat Puijon torniin ja sen lähiympäristöön. Konttilassa KLYY:n Atte von Wright kertoi vielä lisää Puijon luonnon monimuotoisuudesta ja ainutlaatuisuudesta.

Alustusten ryhmät aloittivat ideoimaan kukin omaa konseptiaan Puijolle. Viikon aikana sekä KLYY että yrittäjäedustajat kävivät antamassa kommenttejaan suunnitelmiin ja samalla ryhmillä oli mahdollisuus kysyä tarkentavia kysymyksiä eri intressiryhmien edustajilta.

Kuvassa jury ja voittajaryhmä The Beating Heart

Yleisesti jury totesi:

"Yleisarvostelu:

Kaikki tiimit onnistuivat saavuttamaan tämän projektin tavoitteet. Tavoitteenahan oli tuoreita ja nuoria ideoita Puijon kehittämiseksi ja mikä ehkä vielä tärkeämpää, osoittaa ongelmakohtia tai käyttämättä jääneitä mahdollisuuksia. Neptune-projekti osoitti jälleen kerran, että se on mahtava työkalu tällaisessa tarkoituksessa.

Kaikki tiimit esittelivät kiinnostavia yksityiskohtia ja erillisiä ratkaisuehdotuksia ja olikin hauska huomata, että monilla tiimeillä oli samankaltaisia ajatuksia esim. näköalatasanteista ja pienistä yöpymishyhteistä tai mökeistä luonnossa. Myös Puijon laelle kiipeävät vaunut ja gondolit tuli esiteltä useassa ehdotuksessa. Tämä osoittaa, että on todellakin olemassa yhteisiä ajatuksia Puijosta. Juryn tehtävä oli vaikea, sillä niin monia hyviä ajatuksia oli kaikissa ehdotuksissa. Juryn päätös keskittyi pääasiassa balanssiin Puijon luontoarvojen ja Puijolle sijoituvien aktiviteettien sekä uusien potentiaalien välillä. "

Projektiviikon lopuksi jury, jossa oli edustajat Kuopion kaupungilta, yrittäjiltä, kuin KLYY:stäkin, valitsi parhaan ehdotuksen palkittavaksi Kuopion kaupungintalon juhlasalissa.

Voittajaksi nousi The Beating Heart -ryhmä.

Savonian projektipäällikkö Jarkko Surakka avaa voittajajoukkueen ajatuksia. The Beating Heartin ideana oli kytkeä Puijo vahvemmin Kuopion infraan. Voittajien tarkoituksena oli liittää Puijo väkevämmin Kuopion perusrakenteisiin kuten läheisen Puijonlaakson lapset ja nuoret vaalimaan aluetta esimerkiksi luontopäiväkerhojen avulla.

– Ryhmä ehdotti muun muassa muutamaa massatapahtumaa. Esimerkiksi kesäisin olisi teräsmieskilpailu, jossa uinti olisi läheisessä Savilahdessa, pyöräily Kuopion keskustassa ja juoksuosuus Puijon metsässä.

Surakka näki hyvänä, että ryhmä hyödyntäisi myös kaupunkia laajemminkin. Massatapahtumien aikana Kuopion keskustan tyhjiä liiketiloja käytettäisiin tilapäisesti majoitustoimintaan, jolloin uutta rakentamista ei tarvittaisi.

– Myös talvella olisi teräsmieskilpailu. Lajeina olisi esimerkiksi luistelua, hiihtoa ja maastopyöräilyä. Tuomariston mukaan parasta voittajaehdotuksessa oli, ettei ainutlaatuisen luontoon juurikaan kajottu ja kuormitus rajoittuisi hyvin suunnitellusti vain muutamalle päivälle vuodessa, mutta näiden päivien aikana kertyneet lippu/osallistumismaksuprovisiot investoitaisiin Puijon alueen kehittämiseen (mm kylttien, opasteiden ja polkujen ylläpito sekä levähdys- ja näköalapaikat).

-Projektijohtajana minun oli helppo tehdä yhteistyötä KLYY:n kanssa ja erityiskiitoksen ansaitsee Sampo Jaakkola rakentavasta ja innostuneesta otteesta projektiin.

-NEPTUNE-projektin vahvuus mielestäni oli ehkä eniten kuitenkin siinä, että sen avulla ääneen pääsivät eurooppalaiset nuoret eli juuri he jotka tulevaisuudessa ovat vastuussa Puijon kehittämisestä ja he ovat myös se asiakasryhmä, jonka toivotaan matkustavan Puijolle lähivuosina. Oli upea nähdä, että kaikki nuoret pitivät Puijon tärkeimpänä ominaisuutena luontoa, Surakka iloitsee.

Voittajajoukkueessa olivat: Micha Muller (Sveitsi), Angelina Polukhtina (Venäjä), Agnes Waalewijn (Hollanti) , Katariina Heikkilä (Suomi), Nejc Gonza (Slovenia) ja Renske Rosier (Hollanti).

Jarkko Surakka

ME EMME AIO LOPETTA

Greta Thunberg istui ensimmäistä kertaa Ruotsin parlamenttitalon portailla 20.8.2018 vaatiin Ruotsia sitoutumaan Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisiin ilmastotavoitteisiin valtiopäivävaalien yhteydessä. Oli koulupäivä. Greta aikoi olla koululakossa niin pitkään, kunnes Ruotsi sitoutuisi ilmastotavoitteisiin. Kun valtiopäivävaalit olivat ohi, hän päätti istua parlamenttitalon portailla joka perjantai. Ensimmäiset viikot hän istui yksin. Vähitellen joukko alkoi kuitenkin kasvaa, ja puuttamassa viikossa Greta oli kerännyt maailmanlaajuisia huomiota.

Muutama kuukausi ensimmäisten lakkojen jälkeen, joulukuussa 2018 Thunberg sai tilaisuuden puhua YK:n ilmastomuutoskonferenssissa. Samaan aikaan katsoin itse videolta Gretan puhetta, ja ajattelin vain, että "Vau". Greta nimesi tuntemani ahdistuksen tulevaisuudesta ja ilmastosta. Hän puhui ilmastomuutoksesta kriisiinä. Minäkin havahtuin.

Olin sullonut ilmastoahdistukseni pieneen purkkiin. Olin yrittänyt unohtaa sen, että miljoonat ihmiset ovat menettäneet ja tulevat menettämään kotinsa. Olin yrittänyt unohtaa muovipusseihin tukehtuneet kalapikinnat ja huolestuttavan merenpinnan nousun. Olin yrittänyt unohtaa, että ilmastomuutos oli jo täällä. Olin halunnut unohtaa, ettei minun sukupolvellani ehkä olisikaan tulevaisuutta. En halunnut olla ahdistunut. Tunsin itseni voimattomaksi. Tuntui, ja oli jo pitkään tuntunut siltä, etten voisi tehdä asialle mitään. Sama se, olinko jo kasvissyöjä, kierrätinkö ja vältinkö lentämistä. Oli selvää, etteivät yksittäisten ihmisten riittäneet 1,5 asteen tavoitteeseen. Mitä minä, tavallinen 17-vuotias voisin tehdä koko maailman muuttamiseksi? Kuka vaivautuisi edes kuuntelemaan? Onneksi Greta Thunberg uskalsi ottaa ensimmäisen askeleen. Onneksi Greta ravisteli minut jälleen hereille.

Minä en onneksi ollut ainoa, joka heräsi Gretan sanoihin. Yhtäkkiä nuorten ilmastolakko oli kaikkialla. Eri maissa ja paikkakunnilla järjestettiin lakkoja. Nuoret kertoivat ilmastoahdistuksestaan ja siitä, kuinka tulevaisuus näyttäytyi meille uhkaavana ja pelottavana. Nuoret alkoivat vaatia. Tulevaisuus kuuluisi meille. Ajattelin vain, että kuinka hienoa olisi, jos joku järjestäisi ilmastolakon Kuopiossa. Murehdin, kuinka kukaan ei tehnyt asialle mitään Kuopion kokoisessa kaupungissa. Lopulta ymmärsin, että minä voisin olla se joku, joka tekee asialle jotain. Niinpä ryhdyin tuumasta toimeen.

Laitoin kuukausi sitten Instagram-tililleni ilmoituksen siitä, löytyisikö Kuopiosta innokkaita nuoria järjestämään ilmastolakkoja tai mielenilmauksia. Ja löytyihän meitä. Niinpä kansainvälisen ilmastolakon päivänä 15.3.2019 ensimmäinen ilmastolakko järjestettiin Kuopiossa. 300 nuorta marssi tulevaisuutensa puolesta. Olo oli voimaantunut. Olimme tehneet ystäväni kanssa paljon töitä lakon järjestämisen eteen. Kuopion päättäjät, erilaiset yhdistykset sekä lehdistö oli saatu paikalle. Yhtäkkiä kukaan ei enää ollutkaan yksin katsomassa kohti synkkää tulevaisuutta. Me olimme yhdessä, ja me vaadimme oikeutta elää.

Kuvat: Merja Pakkanen

Saimme monilta aikuisilta kehuja ja tukea. Osa jopa liittyi mukaan. On kuitenkin myönnettävä, että saimme osaksemme myös paljon ikävää kommentointia. "Minun mielestäni..."- sanoilla aloittivat monet vastalauseensa. Ikään kuin ilmastonmuutos olisi mielipideasia. Ilmastonmuutos on totisinta totta, ja se perustuu vuosikymmenien tutkimukseen. Tämä jos mikä kertoo lakkojemme tärkeydestä. Mitä järkeä meidän on koulututtaa, kun ihmiset eivät edes suostu kuuntelemaan koulutettuja? Ilmastolakot ovat myös lakkoja tieteen puolesta. Ilmastolakoissa eniten ihmisiä näyttää hiertävän juuri se, että yksi koulupäivä jää välistä. Monet väittävät, että ilmastolakko on vain meille nuorille tekosyy olla poissa koulusta. Pötyä! Lakot ovat vaikuttamista, eivät lintsaamista varten. Voitaisiin jopa väittää, että koulun opetussuunnitelma on mennyt perille. Meistä on haluttu aktiivisia kansalaisia, ja sellaisia meistä on tullut. Meillä on tahtoa ja voimaa vaikuttaa.

Monen mielestä lakot ovat väärä tapa vaikuttaa. Olisi hauskaa kuulla, mikä sitten on oikea tapa vaikuttaa? Ilmastonmuutoksesta puhuminen ei selvästikään riitä konkreettisiin toimiin. Me alaikäiset emme myöskään voi äänestää, joten keinoja vaikuttaa on vähän. Ilmastolakoilla on saatu jo monet hereille, enää tarvitaan vain vallankäyttäjiltä rohkeutta tehdä radikaalia ilmastopoliittikkaa.

Joidenkin mielestä meidän on turha lakkoilla täällä Suomessa, kun ei se kuitenkaan kuulemma vaikuta mihinkään. Monien mielestä suurimmat saastuttajat pitäisi saada vastuuseen, joten Suomella ei ole väliä. Se on idioottimainen väite. Ensinäkin, suomalaisen hiilijalanjälki on todella suuri ja myös meidän on kannettava kortemme kekkoon. Toiseksi, Suomesta tulee EU:n puheenjohtajamaa piakkoin. Se tarkoittaa sitä, että voimme vaikuttaa tulevaan ilmastopoliittikkaan paljon. Meillä on myös kaikki edellytykset toimia edelläkävijänä, ja näyttää esimerkkiä muille maille.

Paikallisuus on tärkeää myös paikkakuntakohtaisesti. Meidän on paikallisina paljon helpompi vaikuttaa omilla paikkakunnillamme tapahtuviin ilmastotoikoihin. Niihin on vaikeampi vaikuttaa muualta käsin. Meidän on esimerkiksi Kuopiossa hyvä puuttua maailman suurimman havusellutehtaan Finnpulpin toteutumiseen. Kuopiolaisina olemmekin tehneet Finnpulpin ilmastovaikutusten tutkimisesta kuntalaisaloitteen.

Osa on huolissaan omista valinnoistaan. Harva haluaa luopua esimerkiksi lihansyönnistä tai lentomatkoista. Totuus on kuitenkin se, että me kaikki joudumme tekemään ilmastokriisin edessä valintoja, ikäviäkin sellaisia. Juuri siksi me nuoret vaadimmekin järeämpiä toimia ilmastokriisin taltuttamiseksi, jotta näiden ikävien valintojen tekeminen olisi helpompaa ja meillä olisi hyviä, ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja. Sitä paitsi, kun pitää valita yhteisen tulevaisuuden ja oman edun välillä, valitsen tulevaisuuden. Toivottavasti sinäkin.

Joillekin näyttää olevan erityisen tärkeää tietää, kuinka paljon me nuoret olemme valmiita tekemään. Vastaus on seuraavanlainen. Olemme valmis tekemään kaikkemme, jotta ilmastokriisi saataisiin torjuttua ja meillä olisi tulevaisuus. Sen vuoksi me vaadimme päättäjiltä, valtioilta sekä kanssaihmisiltämme toimintaa. Toimintaa, joka pelastaa meidän tulevaisuutemme. Meidän on sitouduttava 1,5 asteen tavoitteeseen ja tehtävä kaikkemme, jotta se toteutuisi. Järjestimme ja järjestämme edelleen lakkoja. Me emme aio lopettaa, halusitte te sitä tai ette. Me vaadimme muutosta niin kauan kunnes se tapahtuu. Haluamme elinkelpoisen maapallon, ja hyvän tulevaisuuden, joita ilmastokatastrofit nyt uhkaavat. Toivottavasti sinäkin haluat tulevaisuuden meille.

Aura Niskanen,

Yksi Kuopion ilmastolakon järjestäjästä

KLYY:N APURAHAT 2019

**KLYY JAKAA VUOSITTAIN RAHASTOSTAAN MERKITTÄVÄN SUMMAN APURAHOJA.
TÄNÄ VUONNA JAETTIIN YHTEENSÄ 49 350 EUROA.**

KLYY -rahaston apurahat

Myönnetyt apurahat yhteensä 13 030 € (hakemusten yhteissumma 31 718 €)

JÄSENAPURAHAT:

Haataja Heidi, Lintuharrastukseen ja luonnossa liikkumisen tarvikkeisiin, 100 €

Haataja Henna, Lumikenkien ostamiseen, 100 €

Hallikainen Lauri, Savon Luonto -äänimaisemia 5 - cd-albumi, 2 700 €

Martiskainen Henna,

Enää en ole suotta – vapaaehtoista soidensuojelua

Majakankaanalussuolla, 1 530 €

Osala Tapio, Pohjois-Savon sääksien tutkimukseen, 3 500 €

LUONTOSATASET:

Kemiläinen Marjo, Vaellus Kilpisjärvellä, 100 €

Laitinen Seija, Kiikareiden hankintaan, 100 €

Tegelberg Anita, Sienten biologia -kirjan ja vaelluskenkien hankintaan, 100 €

Vainikainen Vesa, Minarin pönttöprojekti, 100 €

JULKAISUAPURAHAT:

Huhtaniska Annaleena, Postikorttisarja Korkeakosken luonnonsuojelualueelta, 500 €

McElwain Anna Maria, Luontoaiheinen esitys, jossa yhdistyy klavikordimusiikki ja valokuvat, 1 800 €

Väisänen Jaakko ja työryhmä, Puijoga (elokuva), 900 €

KASVIVAURIOAPURAHAT:

Konttila Johanna, Ilmastonmuutoksen vaikutukset kasviyhteisöön, sen kokonaisbiomassaan ja resurssien allokointiin, 990 €

Lampinen Eveliina, Ihmispaineiden vaikutukset pohjoisen Perämeren vedenalaiskasvi-yhteisöihin, 510 €

Lehtori Betty Väänänen apurahat

Myönnetyt apurahat yhteensä 35 130 € (hakemusten yhteissumma 76 160 €)

Carrasco Navarro Victor, FT, Kuopio,

Mikromuovien riskinarviointi sisävesien vesieliöille, 2 000 €

Elo Riikka, FT, Turku, DNA-ivivakoodikirjaston rakentaminen petopunkeille, 3 000 €

Heikkinen Mirka, LuK, Oulu, Kaupunkiympäristön viheralueiden sammalten runsaus ja monimuotoisuus, 820 €

Holmberg Ida, LuK, Oulu, Valloittajalaji argentiinanmuurahaisen populaatiogenomiikka, 990 €

Honka Johanna, FM, Oulu,

Metsähanhisaaliin alalajijakauman geneettinen määrittäminen ja kannanhoidon menetelmien kehittäminen, 4 000 €

Kekkonen Jaana, PhD, Vantaa,

Evolutiivisen potentiaalin säilyttäminen ympäristönmuutoksissa – tutkimusyhteistyö Suomen, Venäjän, Viron ja Latvian välillä liito-oravan maisemagenetiikassa, 3 400 €

Kyrö Kukka, FM, Lohja,

DNA-ivivakoodaus apuna viherkattojen niveljalkaislajiston määrittämisessä, 4 000 €

4-vuotias Venni Kytälä sai viime vuonna Luontosatasen luonnon tarkkailuun ja kiikareiden hankintaan. Kuvassa uudet kiikarit ovat käytössä lintutornilla.

Kuva: Anni Putkonen

Lansink Gerhardus, FM, Oulu,

Kohdeapuraha ahman luonnonsuojelugeniikkaan (väitöskirjatyö), 2 000 €

Leino Lydia, opiskelija, Turku,

Glyfosaatin vaikutukset ihmisen suoliston bakteereihin ja bakteerikoostumukseen, 3 800 €

Liedes Oona, opiskelija, Oulu,

Valinnan vaikutus suomenhevosen genotyypisiin ja fenotyypisiin ominaisuuksiin, 990 €

Miettinen Antti, FM, Helsinki,

Itämeren lohien luonnonkannan populaatiogenominen selvitys, 5 500 €

Mojzer Janka, FM, Turku,

Glyfosaatin vaikutukset makrosieniin ja mykorritsakolonisaatioon, 1 190 €

Peltola Sanni, LuK, Helsinki,

Matka-apuraha tutkimusvierailuun Evoluutiivisen lääketieteen instituuttiin Zürichissä, 800 €

Piirto Sameli, opiskelija, Ilmajoki,

 Talitiaisen (*Parus major*) ravintoketjun mikrobisto, 990 €

Valtonen Anu, FT, Kuopio,
Ruspolia differens hepokattien DNA-viivakoodaus, 1 650€

Juhani Ruotsalaisen muistoraha sienitutkimukseen

Vauras Jukka,

Tieteelle uusien haperolajien kuvaaminen (sekvensointi, tuoretuntomerkit ja levinneisyys), 1 190 €

KONTIAISEN LEVINNEISYYDEN POHJOISRAJASTA

Eteeni tupsahti parisen vuotta sitten Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiriin kirjoitus, jossa oli lainattu Uolevi Skarenin ja minun tekemää tutkimusta kontiaisen levinneisyydestä vuodelta 1986. Aikaa oli tuosta siis vierähtänyt ja minulla heräsi halu selvittää kontiaisen nykylevinneisyyden pohjoisrajaa.

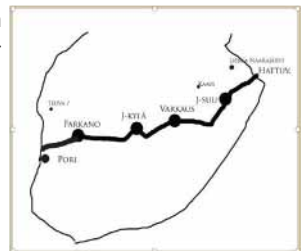
Kontiaisella on ollut vuosia vankka kanta Kaakkois-Suomessa: Ilomantsi, Kiihtelysvaara, Joensuu ja siitä etelämmäksi. Nykyisin sitä esiintyy runsaasti Kontiolahdella, josta olettaisi sen leviävän sekä pohjoiseen Lieksan puolelle että länteen Outokummun suuntaa. Kaavilta ja Lieksan Naarajärveltä on yksi näyte Kuopion luonnontieteellisellä museolla.

Heinävedellä on mahdollisesti aikoinaan ollut esiintymä, jota ei kuitenkaan ole varmistettu. 2000-luvulta ei havaintoja ole ilmoitettu. Etelämpänä Savonrannalla ja Enonkoskella kontiaisia esiintyy. Viime vuonna Varkaudesta tuli ilmoitus kontiaisen kaivannoista valtatie 23 eteläpuolella Harjulantien varresta. Joroisista ja Rantasalmelta kontiaisia löytyy.

 Kontiainen (*Talpa europaea*)

Jäppilästä ja Pieksämäeltä on ilmoitettu muutama havainto. Mutta sitten Suomen Nisäkkäät -kirjassa mainitusta Rautalammen esiintymästä ei minulla ole tietoa. Pieksämäeltä länteen päin seuraavat havainnot saadaan Leivonmäeltä, josta levinneisyys menee kohti Päijännettä Luhangalle. Jyväskylältä on myös tuoreita havaintoja, mutta siitä länteen päin, esim. Keuruulta, kontiaisia ei ole toistaiseksi löytynyt. Seuraavat ilmoitukset ovat Jämsä ja Parkano-Jämijärvi-seudulta. Pohjoisin länsirannikon havainto (ovat tosin talvisia jälkihavaintoja), on ilmoitettu Teuvasta. Näyttää siltä ettei kontiaisen levinneisyydessä ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viime vuosikymmenten aikana.

Mielenkiintoista olisi selvittää onko Suonenjoella ja Kaavi-Outokumpu alueella kontiaisia. Niitä myös olettaisiin löytyvän Heinävedeltä.

Levinneisyysalueen pohjoisrajaa.

NAAPURIMME LIITO-ORAVA

Olet onnekas, jos naapurissasi asuu liito-orava. Jotkut tuhahtavat tässä vaiheessa, vaikka syytä olisi alakuloiseen huokaisuun. Uusin lajien uhanalaisuuden arviointi puhuu karua kieltään: liito-orava on lajina jälleen taantunut uhanalaiseksi eli vaarantuneen lajin luokkaan. Syyt ahdinkoon löytyvät elinympäristöjen kirjaimellisesta katoamisesta tai kulkuyhteyksien katkeamisesta esimerkiksi metsätaloustoimien tai rakentamisen takia.

Kaupunkiympäristöt, yllätys kyllä, näyttäisivät pystyvän turvaamaan liito-oraville soveltuvia elinympäristöjä jopa maaseutua paremmin. Tämä ei ole maaseutu vs. kaupunki – kilpailu, vaan asian voi jokainen itse todeta metsissä kierrellen ja tutkien ilmakuvilta metsäisten alueiden välisiä kulkuyhteyksiä, tai niiden puutetta. Esimerkiksi Kuopion keskeisellä kaupunkialueella on havaintojen pohjalta arvioitu olevan noin 154 liito-oravan elinpiiriä, joista kaikki eivät kuitenkaan vuosittain ole asuttuja (K. Ruokolainen, arvio 2018). Kuopion kaupungin liito-oravien määrä on riittävän suotuisina säilyneiden elinympäristöjen ja kulkuyhteyksien ansiota. Elinympäristöissä on suuria puita (tai pönttöjä) pesä- ja suojapaikoiksi sekä lehtipuita (erityisesti haapaa ja/tai harmaaleppää) eri vuodenaikojen ravinnonlähteiksi. Myös ”perivihollisen” eli näädän puuttuminen aivan asutuksen tiimoilta, voi viehättää liito-oravaa. Kuitenkaan liito-orava ei aktiivisesti hakeudu ihmisen pariin vaan me ihmiset levittäydymme liito-oraville suotuisiin ympäristöihin. Tämä synnyttää joillekin mielikuvan, että liito-oravia on Kuopiossa ”kaikkialla”.

Lajien välisiltä konflikteiltakaan ei ole aina välttytty. Siksi Kuopion kaupungissa onkin otettu aktiivinen ote liito-oravan huomioimiseen maankäytön suunnittelun yhteydessä. On ymmärretty, että molemmat lajit voivat mahtua Kuopioon ja eläköityneen virkamiehen sanoin ”liito-oravalle hyvä ympäristö on hyvä ympäristö myös ihmiselle”. Maankäytön eri tavoitteiden ja liito-oravan suojelun yhteensovittamiseksi sekä liito-oravan elinolojen parantamiseksi otetaan uusia askelia viime vuoden lopulla alkaneessa Liito-orava -LIFE -hankkeessa. Esimerkiksi liito-oravan tarpeet ja ulkoilijoiden sekä asukkaiden toiveet sovitetaan yhteen, Jynkänvuoren sekä Pirtin metsienhoidossa. Liito-oravien heikentyneitä ja katkenneita kulkuyhteyksiä vahvistetaan puuntaimien istuttamisilla, liito-oravia kartoitetaan ja pesäkolopulaa helpotetaan pöntötysten avulla.

Liito-orava -LIFE on Euroopan unionin valtaosin rahoittama hanke, jonka kokonaisbudjetti on noin 8,9 miljoonaa euroa. Mukana on 18 kumppaniorganisaatiota eri sektoreilta sekä Suomesta että Virossa. Kuopiosta mukana ovat Kuopion kaupunki ja Kuopion luonnontieteellinen museo, joka osallistuu hankkeeseen monipuolisella ympäristökasvatukseen liittyvällä osiolla.

Liito-orava.
Piirros: Helena Rönkä

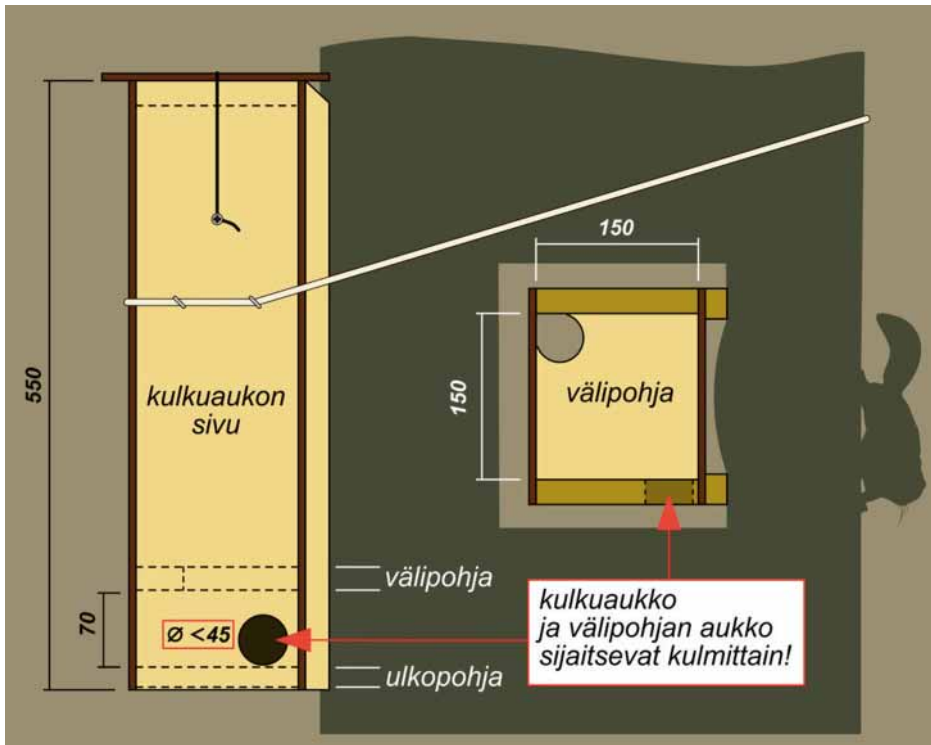
Liito-orava -LIFE -hankkeessa testaamme kolmea erilaista liito-oraville soveltuvaa pesäpönttömallia, joista ns. alareikämallista on havainnekuva alla. Liito-oravalle mieluisa pesäpönttö on: vedoton ja hämärä eli tiivis, turvallinen eli esimerkiksi kulkuaukon tulee olla alle 45 millää, ettei näätä mahdu kurkkimaan pönttöön ja etuseinän tulee olla paksu, ettei näätä yllä tassullaan koukkimaan liito-oravaa pöntöstä. Ripustus: rauhalliseen paikkaan, josta on suojaisa yhteys metsään, n. 2-3 metrin korkeuteen.

Kysy aina maanomistajalta lupa liito-oravan pöntön ripustamiseen. Esimerkiksi Kuopion kaupunki pönttöää alueitaan suunnitellusti, jolloin myös pöntötysten asutusasteen seuranta on suunnitelmallista. Kaikki maanomistajat eivät iloitse liito-oravasta alueillaan ja aktiivinen ristiriitojen hakeminen ei ole lajin tai ylipäättään luonnonsuojelun etu.

Kysy lisää ja tule mukaan Liito-orava -LIFE -hankkeen tapahtumiin!

Liito-oravahankkeen parista:

**Maaret Väänänen Kuopion kaupunki,
alueelliset ympäristönsuojelupalvelut
p. 044 718 2185 www.kuopio.fi/liito-orava-life**

Petri Tabellin suunnittelema liito-oravan alareikäpönttö "Nelkku". Tätä mallia rakennettiin metsäesikoululaisten kanssa tänä keväänä.

Piirros: Peter Lahdenperä

KALLAVESI ON KUOPION HELMI

Kuopiolaisilla on luontoarre ulottuvillaan. Suurimmasta osasta Suomen kaupungeista poiketen, Kuopio on ennen kaikkea luontokaupunki. Sen valtteja ovat metsät ja vesistöt, jotka tarjoavat poikkeukselliset virkistyskäyttömahdollisuudet. Kuopio sijaitsee Kallaveden kyljessä ja järvi muodostaa lähes kolmanneksen kaupungin pinta-alasta. Jääkauden ansiosta alueelle on muokkautunut ainutlaatuinen saarten ja veden mosaiikki ja vain 7 kilometrin päässä Kuopion torilta sijaitsee yli 4000 hehtaarin laajuinen Keski-Kallaveden saariston Natura-alue. On mielestäni harvinaista, että näin lähellä kaupungin keskustaa löytyy rakentamatonta rantaa virkistyskäyttömahdollisuuksineen; mutkaista rantaviivaa löytyy puolitoistatuhatta kilometriä. Keski-Kallaveden alueella on arvioitu olevan saaria ja luotoja yhteensä noin 550. Moniko kuopiolainen tietääkään, että Ruotsin kuninkaan 1700-luvulla tekemän lahjoituksen ansiosta kaupunki omistaa saaristosta huomattavan osan?

Kallaveden saaristo tarjoaa poikkeukselliset virkistyskäyttömahdollisuudet kesään ja talveen – hiihtäjille, retkiluistelijoille, lumikenkäläjille, kelkkailijoille, ulkoilijoille, kalastajille, sienestäjille ja marjastajille, uimiseen ja auringonottoon, vaeltamiseen tai vain luonnon rauhassa hiljentymiseen. Saaristossa liikkujille on tarjolla useita kalamajoja, laavuja ja nuotiopaikkoja. Myös upeita uimapaikkoja löytyy perinteisen Hietasalon lisäksi mm. livarinsalosta.

Kuopioon kuitenkin suunnitellaan Finnulp Oy:n maailman suurinta havusellutehdasta. On ilmeistä, että Kallaveden tila Kuopion lähivesialueilla heikkenisi tehtaan myötä merkittävästi; mahdolliset levähaitat ja jääolosuhteiden muuttuminen sekä hajupäästöt vaikuttaisivat myös kaupunkilaisten elinympäristön viihtyisyyteen ja Kallaveden virkistyskäyttöön.

Monille meistä tärkeän järven kannalta on toivottavaa, että tehdashanke ei toteudu. Tulevaisuus näyttää, kuinka asian suhteen käy. Nauttikaamme tulevana kesänä Kallavedestä ja sen tarjoamista elämyksistä.

Petri Nieminen

Kuvat Sampo Jaakkola

VESILINTULASKENNAT OVAT KANNANHOIDON JA KESTÄVÄN METSÄSTYKSEN PERUSTA – KIINNOSTAISIKO OMA LASKENTAPISTE?

Vuosittain sadat metsästäjät ja lintuharrastajat suorittavat vesilintujen pistelaskentaa, jonka päätavoitteena on seurata pesimäkantojen muutoksia erityyppisillä vesillä ja eri osissa Suomea. Vesilintukantojen seuranta koordinoivat Luonnonvarakeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo yhteistyössä. Vesilintulaskennat ovat tärkeä osa linnuston ja ympäristön seuranta, ja tieto vesilintukantojen tilasta luo myös pohjan niiden kestäväälle metsästykselle.

Laskentapisteen verkosto on ajan saatossa harventunut, eikä laskentapisteen alueellinen ja vesistötyyppikohtainen kattavuus ole viime vuosina ollut aivan toivotulla tasolla. Tilanne parani hieman viime keväänä, kun uusia laskentapistettä saatiin perustettua useita satoja, ja laskenta aloitettiin uudelleen monella ns. hiipuneella laskentapistellä. Tänä keväänä metsästäjiä ja lintuharrastajia on pyritty edelleen motivoimaan vesilintulaskentoihin ja asia on otettu kentällä vastaan erittäin innostuneesti. Miten olisi aamukahvi kiikarit kädessä työmatkan lomassa kauniina kevätaamuna?

Laskentapisteen voi perustaa käytännössä kuka vain vesilintujen seurannasta kiinnostunut ja uivien vesilintujen lajintunnistuksen kiikarin ja kaukoputken kanssa hallitseva henkilö. Laskentapisteen paikan voi valita itse, kunhan se täyttää tietyt väljät vaatimukset. Ennen laskentapisteen perustamista on kuitenkin hyvä huomioida, että laskenta ei ole kertaluonteinen tempaus, vaan laskentaa tulisi tehdä samoilla laskentapisteeillä vuodesta toiseen. Tällöin saadaan tietoa lintukantojen pidemmän aikavälin muutoksista sekä elinympäristömuutosten vaikutuksista lintukantoihin.

Laskenta suoritetaan laskentapistestä käsin ennalta määritellyllä laskenta-alueella tarkkaillen. Parilaskenta tehdään keväällä kahdes-ti: ensimmäisen kerran viikko jäiden lähdön jälkeen, toisen kerran viikko–kaksi myöhemmin. Poikuelaskenta suoritetaan samasta pisteestä kertaalleen heinäkuussa. Parilaskennasta selviää yleensä vartissa. Poikuelaskenta, erityisesti rehevääkasvustoisilla kohteilla, voi kestää hieman kauemmin, mikäli poikueet piilottelevat kasvillisuuden seassa. Kaikkinensa laskenta on siis suhteellisen kevyt urakka, ainakin jos itse laskentapisteele pääsemiseen ei tarvitse tuhlata aikaa ja energiaa. Tämä seikka kannattaakin huomioida laskentapisteen paikan valinnassa.

Vesilintujen pari- ja poikuelaskentojen sekä laskentapisteen perustamisen tarkemmat ohjeet löydät Luonnonvarakeskuksen verkkosivuilta <https://www.luke.fi/tietoa-luonnonvaroista/riista/vesilinnut/>.

Laitetaan homma käyntiin! Lisäohjeet: katja.ikonen@luke.fi tai vesilinnut@luke.fi.

Matti Kervinen, Suomen riistakeskus
Katja Ikonen, Luonnonvarakeskus

*Monien lintulajien määrä on vähentynyt ja jopa uhanalais-
tunut. Vesilinnuista punasot-
ka (Aythya ferina) on lähes
kadonnut maakunnastamme.*

Kuva Heikki Ranta

POSTILAATIKKO

SIVUT 22-24

METSÄ, METSÄ, METSÄ

Kun on seurannut viimeaikaista metsäkeskustelua ja -kirjoittelua, on aika tavalla hämmennyksen vallassa. Olemme ikävä kyllä juuttuneet "eipäs-juupas" -tasolle. Monet aikuiset vetoavat siihen, että Suomi on pieni maa ja sen päästöt ovat vain promillien luokkaa. 15-vuotias ruotsalaistytö Greta Thunberg vastaa näille niskureille: "Emme ole koskaan liian pieniä muutoksen tekoon. Jos muutamat lapset pystyvät aikaansaamaan pääotsikoita ympäri maailmaa koululakoilla, voi vain kuvitella, mitä voimme saada aikaan, jos todella haluamme."

Viirupöllö viihtyy vanhoissa

havu- ja sekametsissä.

Kuva: Tero Pelkonen.

Metsät eivät elä kvartaalitaloudessa. Siirtyminen avohakkuista jatkuvaan kasvatukseen on tärkeää erityisesti suometsissä, joita on viidennes Suomen metsistä. Luonnonvarakeskuksen (Luke) tutkimusten perusteella hiilinielut olisivat 60 % suuremmat, jos suopeltojen ja -metsien maaperäpäästöjä ei olisi. Suopeltojen raivaaminen on lopetettava ja olemassa olevia on ennallistettava metsäksi.

Ilmastonmuutoksen ja metsäluonnon monimuotoisuuden köyhtymisen kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää löytää kompromissi metsien käytössä. Suomi elää metsästä, metsäteollisuus on viennin veturi, mutta samalla metsät ja maaperä ovat suurin hiilinielumme. Jos ja kun pyrimme hiilineutraaliksi vuoteen 2045 (25 vuoden päästä), on meidän kasvatettava hiilinieluja. Mikä olisi sopiva hakkuutavoite? Suomessa on suunniteilla sellutehtaita "joka niemeen, notkoon ja saarelmaan", ja näiden viiden tehtaan puuntarve on arvioitu olevan 19 miljoonaa kuutiota, varsinainen molokin kita. Tässä ei auta rajantakainen puuntuonti, sillä hiilipäästöllä rajan molemmilla puolin sama vaikutus ilmastoon.

Hakkuiden määrän säätäminen ei ole ihan yksinkertaista. Suomen metsistä noin 40 % on valtion metsiä, joiden käyttöön voidaan poliittisesti vaikuttaa. Yksityisten metsien hakkuisiin ja hakkuukäytäntöihin – esimerkiksi peitteisen kasvatuksen lisäämiseen – voidaan vaikuttaa erilaisin metsän omistajalle maksettavin kannustimin. Tässäkin porkkana on parempi kuin keppi.

Hiilinielujen kasvattamisella on kiire.

Lainsäädännöllä ja kaavoituksella tulee varmistaa, että metsäpinta-alaa ei pienennetä kevyin perustein. Metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta on tärkeää kasvattaa suojelualueverkostoa. *Metso*-ohjelma on kannustanut metsänomistajia omien metsien suojeluun. Sitä on kehitettävä niin, että se käsittää koko Suomen, rahoitus on riittävää ja suojelualueet muodostavat nykyistä paremmin kokonaisuuksia.

Metsien laajempi suojeleminen on yksi keino hillitä monimuotoisuuden vähenemistä. Ekologisten tutkimusten mukaan suojeleminen tulisi olla vähintään 17 % kaikilla kasvillisuusvyöhykkeillä. Suomessa metsiensuojelu määrällisesti keskittyy Pohjois-Suomeen. Monet kasvi-, sieni- ja eläinlajit elävät kuolleessa puussa tai ovat siitä riippuvaisia, joten vanhat metsät tulee säästää hakkuilta. Yli 160 vuotiaiden metsien pinta-ala on viimeisen 15 vuoden aikana pinentynyt huolestuttavasti, yli 40 %.

Metsäammattilainen näkee metsän kiintokulttuurina, mutta metsä on muutakin kuin puita. Metsien virkistyskäytön on todettu tutkimuksien lisävän ihmisen hyvinvointia ja vähentävän stressiä yllättävän pieninkin annoksin. Sen vuoksi valtion ja kuntien metsien hoidossa tulee entistä paremmin huomioida monimuotoisuuden säilyttäminen ja kansalaisten virkistysmahdollisuudet. Ei myöskään tule unohtaa matkailun merkitystä. Suomi on valittu yhdeksi mielenkiintoisimmaksi matkailukohteeksi nimenomaan hiljaisuuden, luonnon ja kansallispuistojen vuoksi.

Kävely Puijon vanhassa metsässä on monille mieltä tervehdyttävä kokemus. Kuva: Pekka Tenhunen.

Mikä on yksilön vastuu? Maailman väkiluku on noin 8 miljardia ja Suomen 5,5 miljoonaa, mutta yksilö on yksilö Kiinassa, Afrikassa tai Suomessa. Voit tehdä oman hiihijalanjälkitestin, ja sen perusteella arvioida muutoksen mahdollisuuksia omassa elämässäsi, mutta ei kannata syyllistää itseään eikä naapuriakaan.

Maapallolla on yksi suuri ongelma, joka voi olla pallollemme kohtalon kysymys – väestönkasvu. Sen lisäksi että teemme arjen ratkaisuja omassa elämässä ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi, kehitysyhteistyömäärärahoja tulisi kasvattaa ja kohdentaa siten, että niillä olisi väestökasvua hillitsevä vaikutus. Kokemusperusteisesti tiedetään, että naisten ja tyttöjen koulutus on hyvin tuloksellista kehitystyötä. Voimme myös yksilöinä omien arvojemme mukaan auttaa kehitysmaiden naisten ja tyttöjen elämää.

Lopetan tämän akateemikko, ekologi Ilkka Hanskin sanoin: ”Ihmiskunnan on vaikea muuttaa kursiaan, mutta on myös vaikea uskoa, ettei suunnanmuutosta lopulta yritettäisi, kun nykyisen kehityksen seuraukset tulevat riittävän selviksi useimmille. Kysymys on vain siitä, kuinka paljon vahinkoa on ehditty saada aikaiseksi ja kuinka peruuttamattomia vauriot ovat.”

Tutustu Suomen Luonnonsuojeluliiton ”Elämää metsissä. Metsätavoitteet 2018-2030” julkaisuun.

Paula Hyvönen

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄÄ

Meillä Suomessa poliittiset päätökset ja sitovat päätösehdotukset ilmastonmuutoksen hillintään ovat vielä puheasteella. Ainakin osa viime vaalien äänestäjistä ja nuorisosta on asiasta todella huolissaan. Itse pidän pahimpana seurauksena mahdollista kuivuutta, joka vaikeuttasi ravinnon tuotantoa ja pakottaisi miljoonat ihmiset muuttamaan pois Afrikasta tai Aasiasta. Huolta lisää, että jään sulaminen nostaisi merien pintaa, jolloin Helsinki, Venetsia, Shanghai, New York ja monet muut satamakaupungit jäisivät veden varaan. Toki minuakin mietityttävät muutokset Suomen luonnossa, jos pohjoiset lajit korvautuvat eteläisillä.

Kaikki fossiilisten energialähteiden käyttö vastaa noin 75 % kasvihuonekaasujen päästöistä, joten tässä olisi ehdottomasti suurin säästökohte. Meidän päättäjäimme edistyskellisempi on ollut australialainen tuomioistuim, joka kielsi uuden hiilikaivoksen käyttöönoton perusteena ilmastonmuutoksen hillintää (<https://phys.org/news/2019-02-australian-court-coal-climate-grounds.html>).

Helvi Heinonen-Tanski

JAAKKO SAVOLAN MUISTOLLE

Suomen Luonnonsuojeluliiton kunniajäsen, sisätautien erikoislääkäri Jaakko Savola kuoli Pieksämäellä 84-vuotiaana 6.9.2018.

Jaakko Savola oli KLYY:n pitkäaikaisimpia jäseniä. Jo ennen pääyhdistykseen liittymistä hän toimi 1950-luvulla aktiivisena kasvien harrastajana Kuopion Nuorissa Luonnonystäväissä. Kasviharrastus sai alkunsa oppikoulun alaluokilla. Tällöin hänen opettajanaan oli itse Betty Väänänen, eräs KLYY:n monista legendoista hänkin. Jaakon mukana on siis poistunut ehkä viimeinen suora yhdysse nykyisen KLYY:n ja viime vuosisadan alkuvuosikymmenten suuren tienraivaajasukupolven välillä.

Näiden muistosanojen kirjoittajat tutustuivat Jaakkoon 1970-luvulla luonnon- ja ympäristönsuojelun noustessa aivan uudella tavalla perinteisen luontoharrastuksen rinnalle. Hän oli tinkimätön luonnon, erityisesti pohjoissavolaisen luonnon puolustaja, joka osasi ja uskalsi tuoda mielipiteensä esille suoraan ja pelottomasti. Luonnonsuojelutyö ei kuitenkaan merkinnyt kasviharrastuksen näivettymistä. Päinvastoin, Jaakon näkemysten painoarvoa korosti hänen vankka luonnontuntemuksensa. Vielä ikämiehenä hän teki kasvitieteellisiä tutkimusmatkoja rajantakaiseen Karjalaan, jatkosodanaikaisten ”sotabotanistien” jalanjäljille.

Jaakko Savolan saavutukset suomalaisessa luonnonsuojelun kentässä olivat laajat. Hän toimi vuonna 1971 perustetun Pieksämäen luonnonystävien puheenjohtajana ja vuosikymmenten ajan useissa Suomen Luonnonsuojeluliiton tehtävissä. Pieksämäelläkään vanhan kotikaupungin asiat eivät jääneet unhoon. Muun muassa Snellmanipuiston saneeraus kirpasi vanhan kuopiolaisen sydäntä ja sai Jaakon aktiivisesti osallistumaan puiston pelastusyrityksiin. Velvoittava on Jaakon perintö ja esimerkki.

Atte von Wright

Pekka Tenhunen

Kuva: Risto Ihantola

Osuuspankin omistaja-
asiakkuudesta saat paljon
hyötyä ja iloa arkeen.

Olemme uudistuneet.
Tule tutustumaan!
Kauppakatu 49, Kuopio

OP Tuusniemi

- Lahjaksi kotimaahan ja ulkomaille!
- Luonnon perusasiat yhdessä paketissa!
- Tuhat valokuvaa, karttaa ja piirrosta!
- Suomalaista kulttuuria ja sanontoja!
- Kaksikielinen: suomi ja englanti!
- Avainsanoja kymmenellä kielellä!
- Suomen kielen opiskeluun!
- Lyhyitä lauseita ja selkosuomea!
- Asiantunteva teksti!
- Retkiohjeita!

”Ensi askeleet Suomen luontoon” on monipuolinen luontotiedon pikkujättiläinen, jonka avulla on helppoa tutustua kotimaahamme mereltä tuntureille, vuodenaikojen kierron mukaan.

Kirja on erityisesti suunniteltu maahanmuuttajille ja Suomen luonnon ystäville ympäri maailman, mutta löytää siitä monenlaista uutta tietoa supisuomalainenkin.

Kirjan tekijä Pekka Tenhunen on kuopiolainen luonnonystävä, jolla on kokemusta toiminnasta myös vaihto-opiskelijoiden sekä maahanmuuttajien parissa.

Julkaisija *Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry*,
kirjan koko A5, 190 sivua.
ISBN 978-951-96359-3-4 (2019, 2. painos)

Lisätiedot ja tilaukset: tiedotus@KLYY.fi

Kirjan hinta suoraan julkaisijalta tilattuna on
20 €/kpl + postituskulu 6 €/tilaus.
Saatavana myös kirjakaupoista.

Kirjan tuotto käytetään luonnon hyväksi!

www.KLYY.fi

www.facebook.com/KLYYry

KATSO ESITTELYVIDEO NETISSÄ!

TILAUSKORTTI

Tilaan **Ensi askeleet Suomen luontoon** -kirjoja kpl
Hinta 20 € / kpl.

Nimi:

Osoite:

Matkapuhelinnumero (postilähetyksen ilmoitusta varten):

Hintaan lisätään postikulut 6 €/lähetyks. Maksulappu tulee lähetyksen mukana.

- Sähköpostilla voit tilata osoitteesta **tiedotus@KLYY.fi**
- Voit ostaa kirjat myös suoraan KLYY:n toimipaikasta: Pesä, Kirkkokatu 35, 70100 Kuopio. Pesä on auki ma ja to klo 13–17. Suljettu kesä-elokuun ajan.

Leikkaa kortti irti katkoviivaa myöten.

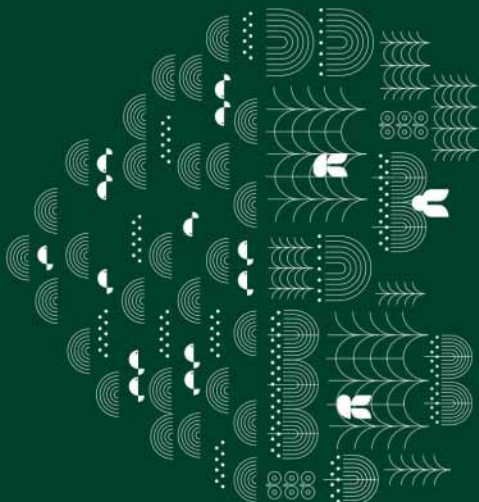
Huom! Yliviivaa kääntöpuolelta kaikki ylimääräiset merkinnät ja nimet, jotka saattavat "hämätää" kortin kulkua postissa (tai lähetä kortti tai vastaavat tiedot kirjekuoressa).

kirje-
posti-
merkki

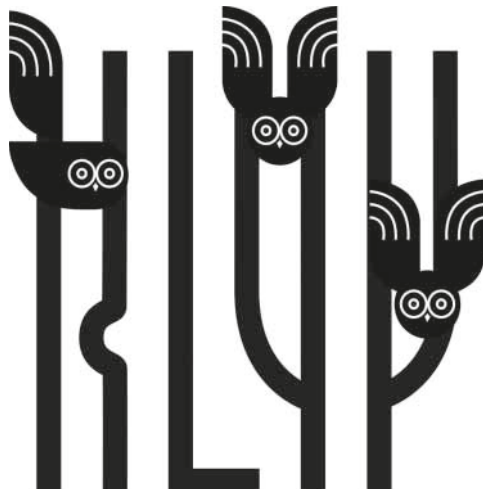
KLYY
c/o Tenhunen

Koivulahdentie 176 B
71210 TUUSJÄRVI

KUOPION LUONNON YSTÄVÄIN YHDISTYS
1896

Pyydetään palauttamaan, jos vastaanottajaa ei tavoiteta.
KLYY-lehti/ Pekka Tenhunen
Kirkkokatu 35
70100 KUOPIO

LITTYMÄLLÄ KLYY:N JÄSENEKSI TUET LUONNONSUOJELUTYÖTÄ

KUOPION LUONNON YSTÄVÄIN YHDISTYS RY JÄSENEKSI LIITTYMISKORTTI

Jäseneksi liittymisohje:

1. Täytä kortin tiedot
2. Maksa vuosijäsenmaksu 10€ tilille FI07 5482 0620 0279 34. Maksun viitekenttään oma nimi.
3. Lähetä kortti postissa
4. Kun jäsenhakemuksesi on käsitelty, saat tervetuloviestin sähköpostiisi.

Lisätietoa jäsenmaksuista voit tiedustella jäsenrekisterin ylläpitäjä Pekka Tenhuselta, tiedotus@klyy.fi, puh. 044 289 2220

Etunimi ja sukunimi _____ Syntymävuosi _____

Katuosoite _____

Postinumero ja toimipaikka _____

Puhelinnumero _____

Sähköpostiosoite _____

Haluun liittyä KLYY:n sähköpostilistalle

Posti-
merkki

tai
liity netissä

www.klyy.fi

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry
Pekka Tenhunen
Kirkkokatu 35
70100 KUOPIO